

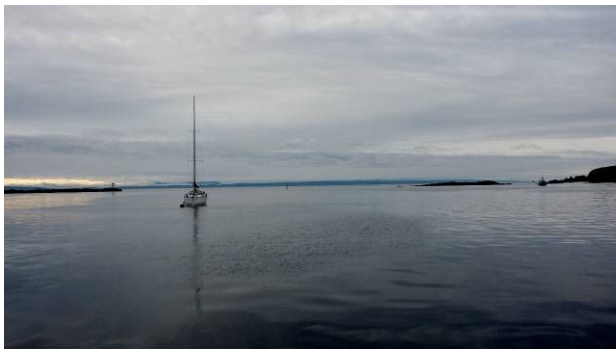
Oefentocht Schotse Westkust 2010

Recessie en koude winter ten spijt waren er toch weer 14 cursisten die eens wat anders willen zien vanuit de kuip dan “de koningin der badsteden” of die andere “parel aan de kust”. Dankzij een combinatie van vliegtuig, auto en ferry kwamen ze zoals afgesproken allemaal samen met hun instructeurs (Eddy Baratto, Jan Verbiest en ondergetekende) op hun boten in Craobh Haven nabij Oban.

Het zal jullie misschien verwonderen, maar het inklaren op een charterboot lijkt één van de vele dingen die de deelnemers zo interessant vinden aan deze tocht. Ze hebben dat nog nooit gedaan en volgen aandachtig de procedure: inventaris nakijken, de werking van instrumenten overlopen, buitenboordmotor, fornuis, bilgepomp controleren, de bijboot oppompen, zijn maar enkele van de vele dingen die wat extra aandacht vereisen. Daarna kiest iedereen zijn kajuit en kan de bagage aan boord gebracht worden. Het regent niet, dus gaat het straks regenen. Dat is een wetmatigheid die je beter vlug aanvaardt aan de Schotse Westkust. De Schotten drukken het iets lyrischer uit: “If you can't see the mountain, it rains; if you can, it is going to rain”.

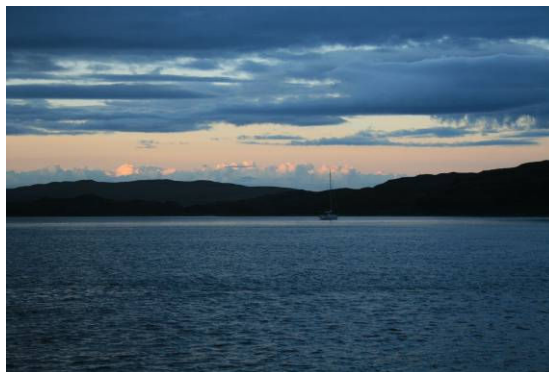
De voorbereiding met cursisten van zo 'n tocht, begint in de lente, wanneer we één of twee keer samenkomen per boot om vooral de proviandering te regelen. We komen niet elke dag aan land en waar we aan land komen zijn er niet altijd winkels en als er al winkels zijn dan kunnen ze gesloten zijn of juist niet dat hebben wat je nodig hebt. Alles meenemen voor de hele tocht is dus aangewezen. Dit wordt meestal op ongeloof onthaald: proviand voor 7 dagen met een kleine frigo die maar af en toe aanstaat? Iedereen doen koken? Hoe kan dat? Ja het kan en we doen het en er is niemand die een voedselvergiftiging heeft opgelopen. Aankopen worden in de lokale (wel ja, op 30 km) supermarkt gedaan. De bemanning van Taliskair kookt al op zaterdagavond, terwijl die van Evenstar en Passarina in de gastro-pub aanschuiven. Het is allemaal een kwestie van budget natuurlijk.

Zondagmorgen vertrekken we richting Jura, een lang rak van een dertigtal mijl. Eddy vraagt ons op hem te wachten om er een race van te maken. In het licht weer bij het begin van de dag loopt hij ons in, maar naarmate de wind aantrekt tot 6 Bf en er meer moet gereefd worden, verliest zijn kleinere boot terrein. Jan haalt ons ook nog bij zodat we allen binnen het half uur in de baai van Craighouse binnen lopen. Aanleggen aan een meerboei, bijboot opblazen, koken, een paar klusjes klaren en naar het weerbericht luisteren. De weerberichten van de coast guard zijn de rode draad door elke dag. Er wordt bijgeleerd: naar Clyde Coastguard luisteren (en niet naar Belfast of Mallaig), het juiste gebied afwachten (Mull of Kintyre to Ardnamurchan Point) en het Schotse accent leren verstaan. De voorspelling voor de volgende dag is zelfs voor deze toch wel avontuurlijke bemanning iets te ruw: “Force 9, strong gale, seastate rough, weather showers and rain later, visibility good except during the showers. “

Het wordt dus een maandag ter plaatse. De meerboeien waar we nacht aan doorgebracht hebben zijn aan een sterke deining onderhevig en die wordt al tijdens het ontbijt te zwaar voor enkele arme zielen. Talisker en Passarina verlaten de meerboeien en gaan voor anker achter een klein eiland dat de baai afsluit. Daar liggen we beter beschermt en rollen we veel minder hoewel we nog af en toe meer dan 35 knopen op de windmeter zien. In de namiddag profiteren we van een kalmere periode om aan wal de lokale whisky te gaan proeven. 's Nacht wordt er een ankerwacht georganiseerd, voor velen een primeur. De nacht wordt verdeeld in 6 stukjes van een uur en een kwart. Wetend dat er altijd iemand waakt, slaapt iedereen goed.

Dinsdag wagen we het erop. De voorspelling heeft het nog over stoten van 7 maar de tendens is afnemende windkracht en onze koers zal halve en ruime wind zijn. De zeegang valt mee. Een vergelijkbare wind aan onze kust zou een zeer zware zee veroorzaken, maar hier helpen het diepe water en de beschutting van de eilanden de zeegang "moderate" te houden. De bestemming is Port Ellen op het eiland Islay, niet onbekend bij single malt whisky liefhebbers. Na een zeer snelle overtocht bereiken we het ponton met catways (!) in de vroege namiddag. De zon schijnt en de lokale zeehond is van de partij. Er is zoet water en walstroom.

Er is een douche aan wal, maar er is geen clubbar, geen perscontainer, geen secretariaat, geen parking, geen speelterrein voor honden en geen havenmeester. Een tienermeisje komt rond zeven uur 's avonds het liggeld innen en ze lacht nog ook. De residerende zeehond is ook van de partij. We zijn ver van marinaland! Een bezoek aan de Laphroigh distillerij is voor velen de kers op de taart. 's Avonds regent het weer een beetje, maar niemand schijnt daar nog aandacht aan te besteden. Op de dagelijkse debriefing worden de kleine irritaties naar boven gebracht: foutjes in de proviandering, te ijverig getrim, iets te weinig saus bij de magret de canard, etc. een korte bespreking kan veel frustratie vermijden.

Op woensdag is het weer prachtig weer. Een stukje opkruisen en dan op een ruime koers naar de Sound of Islay, waar we dankzij een goede navigatie een sterke stroom mee hebben en af en toe 11 knopen over de grond lopen. Na twee uren is de pret voorbij en begint de

complexe nadering waar een combinatie van drie alignementen (waarvan één achtergrondalignement) ons door de rotsen naar Loch Tarbert aan de Westkant van Jura moet brengen. Dat lukt zonder problemen en al gauw liggen we voor anker; blazen we de bijboot op en gaan we het ruwe landschap verkennen. Het terug aan boord geraken verloopt iets minder vlot:

Talisker krijgt de motor van de bijboot niet meer gestart en moet al roeiend terug; Passarina heeft ook bijboot-motorproblemen en de crew van Evenstar staat dit allemaal zo goed gade te slaan dat ze hun bijboot laten afdrijven Gelukkig heeft de bemanning van een voor anker liggende vissersboot dit gezien en komen ze ter hulp. Later op de avond krijgen de vissers daarvoor een genereus aperitief aangeboden aan boord van Evenstar. De schoonheid van een avond in Loch Tarbert is moeilijk te beschrijven. Zelf komen kijken zou ik zeggen.

Donderdag: bestemming Skalasaig, het piepklein haventje van Colonsay: een eenvoudige nadering in wisselend weer met als enig probleem een visser die zijn netten zowel voor als achter zich heeft gespannen. Mijn uitleg over hoe je in functie van stroom en wind kan bepalen waar de netten gaan liggen, gaat volledig de mist in. We slagen erin met z'n drieën naast elkaar te gaan liggen en de crews krijgen tijd om nog het eilandje (een beetje) te verkennen. In de enige drinkgelegenheid van het eiland The Colonsay Hotel, wordt één van onze cursisten met de rauwe Schotse humor geconfronteerd wanneer hij een whisky bestelt: "A whisky my man? Have you won the lottery or what? Did you see the price of my

whiskies?” Aan drie pond vijftig valt dat nog reuze mee voor mensen die Belgische horecapiraterij gewoon zijn. Op het terras vraag ik de schippers of alles werkt aan boord. De chartermaatschappij wil dit op voorhand weten. Het antwoord van Eddy wordt de quote van de week: “Bij mij werkt alles behalve de helft van mijn bemanning”. De coast guard voorspelt een 6 uit het oosten; slecht nieuws voor een naar het oosten geörienteerde haven. Het alternatief blijkt een zanderige baai aan de noord-westkant van het eiland te zijn, met zicht op de oceaan. Eddy slaagt erin kreeften te kopen aan een goede prijs. Het wedstrijdje naar de baai wordt verstoord door de giek van Talisker die besluit de mast te verlaten en door de bemanning van Evenstar die een cantus houden op de oceaan. Passarina start dan maar de motor en positioneert zich perfect voor het maagdelijk wit strand van Kiloran Bay. De kreeften die onderweg gekookt werden worden geserveerd. Heerlijk, maar de deining is er voor sommigen te veel aan. De voorspelde oostelijk 6 komt er rond 2 uur 's nachts door maar gelukkig wordt daardoor de invloed van de oceaandeining wat getemperd. Ankerwacht.

Op vrijdag moeten we weer naar Craobh Haven. De routine begint er juist in te komen, de crew geraakt ingewerkt, zijn aan elkaar gewend en nu moeten we al naar huis. Wat Eddy, Jan en ik weten en de crews niet is dat dit laatste stuk van Colonsay naar en door de Sounds of Luing en Shona, een prachtig stuk zeilen is met veel turbulent wervelend water en prachtige vergezichten. Er staat nog veel wind en we voelen dat hij noordelijk geworden is. De zeezichten en het landschap maken veel goed. Zeilbehandeling, navigatie, proviand, alles loopt gesmeerd en ze zien dat er in deze korte week toch weer veel geleerd is. 's Avonds wordt alles uitgebreid besproken bij één of twee glazen bier. De nacht is kort en Craobh Haven wuift ons op zaterdagmorgen uit met “rain and showers later”.

Een week later krijg ik de eerste feedback van de cursisten. Ze zijn zonder uitzondering tevreden, sommigen zijn expliciet over wat ze geleerd hebben: autonomie, kalm omgaan met pannes en ze oplossen, leiding geven, interpretatie van weerberichten, navigeren in een gebied met weinig betonning, etc. En er zijn ook enkele goed suggesties om de tocht te verbeteren voor de volgende cursisten. En wat dacht je van dit?: *“Ik raad deze oefentocht zeker aan voor kennissen van de ZZS die al 2e of 3e graad hebben gedaan.”*

Alex Wandels